

Referat af 3. møde i følgegruppen for Stavids Å projektet den 30. september 2009

SKOV- OG NATURSTYRELSEN
Fyn
J.nr. SNS-434-00138
Ref. kimuu
Den 28. oktober 2009

Til stede:

Jens Chr. Plougheld
Niels Petersen
Erik Hindkjær
Mogens Juhl Agergaard
Marleen Petersen
Verner Dalgaard
Peter Larsen
Poul Erik Petersen
Birgit Bjerre Lauersen, Odense Kommune
Kirsten Muus, Skov- og Naturstyrelsen Fyn

Afbud fra Kristen Pilegaard

Introduktion

Kirsten Muus bød velkommen til det 3. møde i følgegruppen for Stavids Å projektet. Anne Marie Hansen fra Grundejerforeningen Store Klaus er udtrådt af følgegruppen. Hun erstattes af Niels Petersen. Fra Odense Kommune deltog Birgit Bjerre Lauersen. Deltagerne præsenterede sig for hinanden.

Pkt. 1.

Status for Odense kommunes arbejde med den rekreative anvendelse af kommunens arealer i ådalen

Birgit Bjerre Lauersen fra Odense Kommune fortalte om status for kommunens arbejde med at formulere idéer til den rekreative anvendelse af kommunens arealer i ådalen.

Med det planlagte mere slyngede å-forløb får vi så at sige vandløbet på tværs af vores nuværende stier i bunden af dalen, og det bliver derfor nødvendigt at etablere et nyt stinet, fortalte hun. På trods af at stierne i dag ligger nærmest som diger langs åen, kender vi allerede i dag, til at vores stier lejlighedsvist bliver ubrugelige p.g.a. oversvømmelser. Særligt i vinterhalvåret kan det være svært at færdes på stierne i ådalen.

Med Skov- og Naturstyrelsens projekt har vi fået en god anledning til at nytænke stinettet lang med åen, og også tænke på nye muligheder for den rekreative anvendelse af de kommunale arealer.

Odense kommune ønsker at involvere borgerne i at formulere ønsker og drømme for den fremtidige rekreative anvendelse af kommunes ådalsarealer. Et vigtigt succeskriterium for os er, at naboer og brugere af området bliver mindst lige så glade for ådalen efter projektets gennemførelse som nu. Derudover vil vi også gerne have, at resten af kommunens borgere kommer til at kende området og evt. har lyst til at tage på udflugt til hertil. Endelig er det vigtigt for os, at vi får et endnu skønnere, rekreativt område til glæde for både mennesker og dyr.

Arbejdet med rekreative tiltag i Stavids Ådal understøtter fint Odense Kommunes overordnede fremtidsvision om det gode liv, hvis slogan er "AT LEGE ER AT LEVE".

For at fuldføre visionen er der formuleret en række politikker, herunder miljøpolitikken som Birgit havde plukket nogle punkter fra:

- **Alle borgere har mulighed for dagligt at bruge parker og naturområder – kort afstand og nem adgang.**
- **Børn og unge i Odense skal have et aktivt og tæt forhold til naturen – undervisning og fritids-tilbud skal i højere grad flyttes ud.**
- **Odense Kommune skal fordoble sit naturareal fra 2008 til 2015 og alle naturområder skal have høj biologisk kvalitet. Værdifulde landskaber skal bevares**
- **Ådale, skove og parker friholdes for bebyggelse**

Rekreative tiltag betyder ikke flere bygninger i på de kommunale arealer i ådalen – højst et shelter gemt væk i skoven. Ådalen er beskyttet ifølge naturbeskyttelsesloven i det åbne område. Under alle omstændigheder skal der ske en dispensation fra loven også hvad stierne angår, men da formålet med statens projekt er naturforbedring, kan det formodentlig lade sig gøre, men ikke hvor som helst.

Birgit nævnte en række rekreative tiltag som man kunne forestille sig etableret på de kommunale arealer f.eks. Overnatning i det fri, Bålpladser, Naturformidling, Trampestier og Plankestier over vådområder.

De elementer der mest bliver berørt af projektet, er de nuværende stier i ådalen. Nuværende rekreative indretninger i ådalen er Jernalderlandsbyen, Kælkebakken og Caroline kilden samt borde/bænke ved cykelbanen og flere andre steder. Kommunen har afgrænsningsaftaler på de fleste arealer, som forventes at blive opretholdt efter projektet.

Et overblik over de kommunale arealer i Stavids ådal

Birgit fortalte om kommunes mål for Vandløb, søer og fjorden. Delmål for 2015 er:

- **Næringssaltbelastningen af N og P er reduceret med 50 % i overfladevandet i Odense Fjord**
- **Gode fysiske forhold i mindst 80 % af alle kommunens vandløb**
- **Mindst 80 % af alle kommunens søer er i en god økologisk tilstand**

I Odense Kommune er man glade for at Skov- og Naturstyrelsen løser en del af den kæmpe opgave det er, at få en renere Odense Fjord. Skov- og Naturstyrelsens projekt bidrager også til opfyldelse af målet om at skabe gode fysiske forhold i kommunens vandløb. I Stavids Å, får man jo den snoede å igen frem for den lige kanal, vi har haft de sidste mange år. Dette vil i sig selv skabe meget bedre fysiske forhold i åen.

Der er ikke mange søer i kommunen så hvis kommunen kunne få en ekstra sø i på sit areal i ådalen vil det være rigtig fint – naturligvis for mangfoldighedens skyld, men også for de børn og unge, der bor i denne del af byen.

Odense kommune har som sagt besluttet at involvere borgerne i at formulere ønsker for den fremtidige rekreative anvendelse af kommunes ådalsarealer. Processen indledes med et borgermøde den 26. oktober 2009. Mødet annonceres i lokalavisen og brev til naboerne. Herefter holdes der møde med organisationer, klubber, skoler m.v. den 3. november 2009.

På baggrund af de indkomne ideer og forslag udarbejdes en plan for områdets fremtid, der tænkes at indeholde 2- 3 scenarier med forskelligt ambitionsniveau. Planen forventes at foreligge i foråret 2010. Scenarierne forelægges byrådet, der vælger et af dem. Endelig beslutning og tilsagn om bevilling forventes at foreligge i efteråret 2010. Anlægsarbejdet forventes igangsat i 2011- 2012.

Birgit sluttede af med at henvise til hjemmesiden www.odense.dk/stavisaadal, hvor man kan læse mere om kommunens projekt.

Spørgsmål og kommentarer:

Mogens Agergaard efterlyste natur og miljøværdier i succeskriterierne, og foreslog en undersøgelse af hvordan det går med naturen efter projektet. Han konstaterede at 20-25 ha giver grænser for hvor meget man kan lave i området.

Birgit svarede, at kommunes primære formål er det rekreative, og hun understregede, at det ikke er kommunens hensigt at lave et tivoli i ådalen.

Niels Pedersen nævnte, at der er mange stier i ådalen man ikke kan cykle på i dag på grund af oversvømmelser. Det er paradoksalt, da Odense kommune profilerer sig som cykelby.

Birgit svarede, at der selvfølgelig skal være gode muligheder for at cykle på stierne i ådalen. Nærværende projekt vil netop tage hånd om disse problemer og foreslå alternative placeringer af stierne.

Mogens Agergaard foreslog at de grusbelagte stier skal flyttes væk fra åen og op i terrænet. Han spurgte desuden til om det er meningen at repræsentanter for Stavids Å følgegruppen skal indgå i Odense kommunes projektgruppe.

Kirsten svarede, at dette ikke var tilfældet. Følgegruppen for Stavids Å projektet er meget perifer i forhold til kommunens arealer. Følgegruppen repræsenterer de mange forskellige interesser der er i forhold til Skov- og Naturstyrelsens projekt, og har som sådan ingen særlige interesser i de kommunale arealer. Dette udelukker ikke, at følgegruppens medlemmer, hver for sig godt kan involvere sig i kommunens projekt, hvis der er interesse for det.

Marleen Petersen syntes, det var en rigtig god ide med etablering af ikke grusbelagte trampestier i landskabet. Også plankestier over vådområderne er en rigtig god ide. Marleen Petersen så også gerne etableret naturlegepladser i området.

Mogens Agergaard spurgte til om man kunne tænke sig at lodsejerne vil åbne op for etablering af stier på deres arealer.

Erik Hindkjær og flere andre lodsejere svarede enstemmigt, at man fra lodsejerside har andre interesser end i byen. Man er som udgangspunkt ikke interesseret i offentlig adgang. Landbrugsjorden er produktionsjord. Uden for byen er der desuden en stor vildbestand, og som jæger er man interesseret i at vildtet får fred på de arealer, der ikke dyrkes.

Kirsten Muus understregede, at det er vigtigt at skille Odense Kommunes eget projekt fra det projekt som Skov og Naturstyrelsen arbejder med. Det primære formål med Skov og Naturstyrelsens projekt er at styrke naturgrundlaget i ådalen og bidrage til at Odense Fjord bliver renere. Skov- og Naturstyrelsens projekt indeholder hverken rekreative tiltag eller offentlig adgang til projektområdet. Odense kommune arbejder på den anden side med rekreative tiltag på deres egne bynære arealer. Hvis der skal laves stier længere ud i ådalen, må Odense kommune gå ud på markedet og købe arealer til formålet.

Birgit sluttede af med at opfordre de tilstedeværende til at møde op til borgermødet den 26. oktober og give deres mening til kende.

Pkt. 2

Siden sidst.

Kirsten fortalte om hvad der er sket i Stavids å projektet siden sidste møde

Jordfordelingen

I slutningen af 2008 vurderede Hans Lausten Hansen fra FødevarerErhverv, at der var opkøbt tilstrækkelig pulje jord til at rejse en jordfordelingssag. Jordfordelingen blev igangsat den 15. januar 2009 ved et offentligt møde. På mødet gennemgik Hans Lausten Hansen processen, og der blev der nedsat et lodsejerudvalg. Lodsejerudvalget har efterfølgende takseret jorderne. Takseringskortet blev gennemgået og studeret.

Processens med at gennemføre en jordfordeling varer typisk 1-1½ år. Skæringsdatoen for jordfordeling er sat til den 1. september 2010. Først når jordfordelingen er gennemført og alle erstatningsaftalerne er på plads, ved man med sikkerhed, at projektet bliver gennemført.

Ønske-spørgerunde i næste uge

Der holdes ønske-spørgerunde i næste uge. P.t. arbejder vi fra Skov- og Naturstyrelsens side på højtryk med at udfærdige lodsejerkort og lave erstatningsberegninger.

Hensigten med ønske-spørgerunden er, at diskutere projektet med hver enkelt lodsejer. Vi vil spørge til lodsejernes interesser, ønsker og forventninger til projektet. Vi vil spørge til eventuelle bekymringer, og høre om der er noget vi kan ændre i projektskitsen, for at imødekomme eventuelle ønsker. Vi vil også spørge til hvilke ønsker, der er til erstatning

Repræsentanter for Lodsejerudvalget deltager også i ønske-spørgerunden.

Erik Hindkjær fortalte om hvordan spørge-ønskerunden kommer til at foregå i praksis. Mødet varer 1 time. Der er afsat en halv time til at Skov- og Naturstyrelsen kan fortælle om projektets konsekvenser for den enkelte ejendom og fremlægge detaljerede kort og beregninger for udbetaling af erstatninger, der skal ses som et forhandlingsoplæg. Ligeledes drøftes lodsejernes interesser, ønsker og forventninger. Den sidste halve time bruges til drøftelse med Hans Lausten Hansen fra FødevarerErhverv, for at finde løsninger i form af f.eks. erstatningsjord, salg eller køb af jord m.v..

Møde med lodsejere ved Kulemosen

Jordfordelingsmødet i januar måned affødte en række henvendelser fra nogle lodsejere, som bor opstrøms projektområdet, og som var usikre på, om deres arealer ville blive berørt af projektet. Vi vurderede, at det var nødvendigt at holde et ekstra møde med dem. På mødet kom Niels Riis fra Cowi og fortalte om eksisterende og kommende afstrømningsforhold og redegjorde for hvorfor arealer opstrøms Dybvads bro ikke bliver påvirket af projektet.

Underskrifter mod projektet

I Februar-marts måned 2009 modtog vi en række underskrevne tilkendegivelser fra lodsejere og parcelhusejere i Anneksvænget af, at man er modstander af projektet.

Vi har taget disse tilkendegivelser til efterretning. Det er forståeligt, at der er skepsis og modstand i denne indledende fase. Naturprojektet er startet på vores foranledning og vi kommer med noget, som lodsejerne ikke har bedt om. Som lodsejer kender man måske ikke de løsningsmuligheder der er. Erfaringen fra gennemførelsen af andre vådområdeprojekter viser, at dialogen med lodsejerne er vigtig. En myndighed er forpligtet til at tilbyde alle lodsejere de samme muligheder, så alle er orienteret om hvad de kan modtage eller vælge at fraskrive sig. For lodsejere, som ikke er interesseret i projektet, vil det under alle omstændigheder være nødvendigt med en dialog om hvordan projektet kan udformes uden påvirkning af deres arealer. Dette kræver en dialog om konkrete forhold m.h.t. dræn, dyrkningsjord mv.

Vi har svaret de lodsejere, der ikke er interesseret i projektet, at der er igangsat en jordfordeling, fordi der generelt set har været god opbakning til at undersøge mulighederne for at gennemføre vådområdeprojektet langs Stavid's Å. Der er i den forbindelse nedsat et lodsejerudvalg, som har mødtes nogle gange henover første halvdel af 2009. Sideløbende med den igangværende dialog med lodsejerne, vil der blive arbejdet på en nærmere afklaring af de tekniske forhold, og her vil deres henvendelse komme i betragtning.

Henvendelse fra Korup TV

Vi har modtaget en henvendelse fra Korup TV, der vil lave en føljeton om vådområdeprojektet langs med Stavid's å. Der bliver formentlig tale om 3-4 indslag i løbet af projektet. Der er ikke lavet noget indslag endnu.

Det er blevet aftalt, at få et interview i stand med Rådmand Anker Boye om kommunens holdning til projektet. Interviewet skal indgå i på passende sted i udsendelsesrækken om Stavids Å projektet.

Spørgsmål og kommentarer

Erik Hindkjær foreslog, at et medlem af følgegruppen ligeledes kunne lade sig interviewe om projektet, set fra lodsejerside. Der var enighed om, at det var en god ide.

Mogens Agergaard spurgte til hvornår følgegruppen hører nyt fra projektet næste gang.

Kirsten svarede, at der i slutningen af året, vil blive udsendt et statusbrev til alle lodsejere. Følgegruppen vil også modtage dette brev.

Næste Møde

Det blev besluttet, at næste møde afholdes i marts måned 2010.

På næste møde vil vi gerne høre om hvad Odense bys museer har gjort af oldtidsfund i Stavids Ådal, og hvilken betydning, det har for projektet.

Der var også forslag om at invitere en lodsejer fra et andet projekt, til at komme og fortælle om erfaringerne med at være med i et vådområdeprojekt. Kirsten vil undersøge muligheden for det.